

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szent-Miklós-utca 791. sz. hová a lap szellemi részét illető czikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébetvár, 9. sz.) Bécsben Haassenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

M.-Vásárhely, 1875. július 20-án.

(*) Nagy szerencse egy országra és nemzetre nézve, ha egy bölcs fejedelem uralkodása s vezetése alatt saját akotmánya értelmében maga intézheti ügyeit, s e tekintetben érdekeivel ellenkező idegen nyomás és befolyás által nincs zavarva, vagy akadályozva munkásságában s körülményei fejlesztésében. Ilyen szerencsének örvend most hazánk és nemzetünk, mit, ha kellően fel tud fogni és használni, a nemzedékek hosszú sorára jótékonyan kiható intézmények megalkotására nyílt és kész az alkalom.

Alkotmányos törvényeink értelmében ugyanis országos, mint testületi ügyeink elintézése csak is saját belátásunktól s elhatározásunktól függ, s miénk az érdem, ha a tekintetben helyes utat és irányt követünk épen úgy, mint minket sújt a felelősség és vád minden mulasztásért s botlásért. E tekintetben országos törvényeink, rendeleteink s az azokkal kapcsolatos intézmények iránti intézkedésekért a törvényhozó-testületé s a kormányé a felelősség. Megyei és városi keblü ügyeink önálló s icsaknem feltétlen rendezését tágterjedelmű autonómiánk által részünkre biztosítva levén, erre nézve megyei és városi képviselő-bizottságaink és közigazgatási hatóságainknak kell hordozni a felelősséget.

Bármennyire helyes és kielégítő is azonban a központi törvényhozás és igazgatás, ha az ország egyes autonóm hatósággal fölruházott vidékei, illetőleg megyéi, s városai keblü ügyeinek elintézésében tetemes hiányok és hibák mutatkoznak az állam létalapját képező személy- és vagyonbiztonság, rend és közjólét el nem érhető.

Mint mindenben, illetőleg a társadalmi élet más iránylataiban, úgy itt is a személykérdés a fődolog, azaz: a képviselőbizottságok és közigazgatási hivatalok tagjai minőségétől függ a jó eredmény. Érdekeltség a közügyek iránt, tárgyilagossá, higgadt felfogás és belátás a napi kérdések megvitatásánál s elhatározásánál, s kitartó ernyedetlen munkásság a határozatok végrehajtásánál azon tulajdonságok, melyekkel képviselő-bizottságaink tagjainak s közigazgatási hivatalnokainknak birni kell, melyek nélkül az autonóm testületek keblü ügyeinek helyes elintézése nem remélhető. A mint tudva van azonban, a helyes vezetés nagyon nevezetes és nem kicsiny jelentőségű dolog, mert legnagyobb részben attól függ a képviselő-bizottság gyűlései tanácskozásainak s elhatározásainak helyessége, valamint ezen határozatok teljesítésének correctnessége. A vezetéssel megbizottnak tehát fokozott mértékben kell birni a fennebb jelzett tulajdonságokkal, s a mellett még azon adminisztratív tehetséggel is, hogy a vezetésben igazságos, tapintatos és erélyes is legyen, mert a lehető mulasztásokért és netalán hibákért

első sorban mindenesetre a vezetésre hivatottat s az azzal megbízottat terheli a felelősség.

Ilyen s ezekhez hasonló gondolatok foglalkoztatnak minket, mióta polgármesterünknek országgyűlési képviselővé történt megválasztása következtében, polgármesterünk eltávozásával a polgármesteri állomás betöltésének kérdése képezi polgárságunk egyik legérdekesebb s városunk jövőjére a legkihatóbb napi kérdések egyikét.

Tiszta mult és jelen, helyes vezetési tapintat, városunk ügyei iránti benső érdeklődés, jogos igazságérzet, kitartó munkássággal párosult erély, s mindezekkel kapcsolatos adminisztratív tehetség az, mit városunk érdekeinek s ügyei intézésének s vezetésének megfelelőleg a polgármesteri jelöltektől s különösen a megválasztandótól kíván bizonyára minden belátással bíró s városunk jelenét és jövőjét szíven hordó polgártársunk. Háttérbe kell itt szorulni minden mellékes és kicsinyes körülménynek, a tisztán személyes, rokon- és ellenszenv mellőzésével csak is az állás és elhivatás követelményei s az azzal járó felelősség kell, hogy képezzék a választók felfogásának, meggyőződésének és szavazataik irányát, mert a helyes választás a mig nagyon megkönnyíti úgy a képviselő-bizottság, mint a városi tanács eljárását s helyzetét, addig másfelől a város legbonyolultabb ügyeinek elintézése s városunknak minden tekintetben leendő emelése s fejlesztése bizonyára legelső sorban új polgármesterünk egyéniségétől függ.

Meg vagyunk győződve, hogy városi képviselő-bizottságunk szavazó tagjai e tekintetben komolyan számot vetnek magukkal s a helyzet körülményeivel s követelményeivel, s bizalmuk és szavazataikkal olyat fognak megtisztelni s kitüntetni, s a diszes polgármesteri állomásra megválasztani, ki képes és érdemes lesz arra, hogy neve a város és polgárai érdekében tanusítandó szolgálataiért s tetteiért elismerés- és hálával említettessék még az utókor által is. Vajha ne lenne okunk ezen feltevésünkben s reményünkben csatlakozni!

A magyar tudományos akadémia.

(Folytatás.)

Az archaeologia terén megemlítenők: Pulszky előadásai a muzeumokról, Römer jelentése Európa északi részén tett tudományos utazásáról, Henszlmann tudósítása a székes-fehérvári újabb ásatások eredményeiről, a bizottság kiadványai „Magyarországi Régészeti Emlékek“ címe alatt; Römer munkája „A régi magyarországi falképekéről számos színezett képtáblával és szövegbe nyomott nagy számú fametszettel, száznál több hazai falfestmény ismertetésével a XIII. és XIV. századból, mely által tekintélyes csoportja van megmentve a hazai műemlékeknek az enyészettől.

A társadalmi tudományok közül említésre méltó a jog, statisztika és a nemzetgazdaság, melyekből érdekes

a dr. Apáthi a kényszer egyességről, dr. Wenczel a régcuria döntvényei jelentőségéről, Keleti szőlő statisztikája és az 1864—73-ik évig terjedő népesedési mozgalom hazánkban, Konek adatai a bűnvádi statisztikához. Wodianer Albert áldozatkészségéből nemzetgazdasági tanulmány végett egy magyar ifju is kiküldetett ösztöndíjjal.

A matematikai és természettudományi osztály üléséből megemlítenők: két matematikai és csillagászati, két vegytani és öt physikai mű; ez utóbbiak közt egyik a rezgések intenzitását, egy másik a hő elmélet második alapelvét, egy harmadik a színérzékről, egy negyedik a súly és hő állítólagos összefüggéséről szól. Növénytani előadás volt hét, geológiai és ásványtani öt, ezekben fontosabbak Szabóé: „Nyomozások Szerbiában“, Hantkené: nyomozások a Bakonyban és azon trachyt vizsgálatokról, melyeket Koch Antal végrehajtott. Érdekesekek az abrudbányai és salgótárjáni bányászatra vonatkozó monographiakról közlemények is és Kalchbrenner nagy és diszes gombászatának III. füzeté.

Ezen kívül a könyvkiadó vállalatban több eredeti és jeles fordított művek is jelentek meg: így Magyarország Ethnographiája Hunfalvy Páltól és ugyanannak népességi, gazdasági és műveltségi állapotának leírása Keleti Károlytól.

A pályázatok ügyében háromszor itélt az év folyamán az akadémia.

A Dóra jutalmat a vasuti különbözeti tarifák kérdésére György Endre munkája nyerte el, és a másik mű Matlécovics Sándoré kiadásra méltónak találtott; a Fay-jutalom a bankrendszer fejtegetésére vonatkozólag ugyan nem adatott ki, de az egyik munka Beöthy Leóé, tiszteltdíjra érdemesítettett; a gróf Teleky József drámái jutalmát, de csupán viszonylagos beccsel, Csiky Gergely „Jóslat“ című vigjátéka nyerte.

Az 1875-iki 200 aranyos akadémiai nagyjutalom az 1869—1874-ik évkörben a természettudományok terén megjelent munkák közül Fodor József ily című munkájának ítéltetett oda: „Közegészségügy Angolországban tekintettel az orvosügyre, orvosi rendszetre és törvényszéki orvosi ügyre, valamint a hazai viszonyokra.

Egy szakértő szorgalmas ember évek hosszan át folytatott tanulmányainak és a helyszínen szerzett tapasztalatoknak eredménye az; hasznos munka az orvosra és törvényhozóra, érdekes minden művelt emberre nézve, ki a közegészségi kérdések iránt érdeklél viseltetik. Ily munka, mint a Tódoré, más irodalomban sem létezik még. Az 50 aranyos Marczibanyi jutalomra Hunfalvy János „Ég és Föld“ című csillagászati földrajza ajánlatott. A Samuel-díj 15 arany Lehr Albert „Tárgyas és tárgyatlan ragozás“ című értekezésének ítéltetett.

Megemlítsre méltó a Gorove alapítványból 30 arany pályadíj kitüntetése azon pályakérdésre, hogy aesthikailag jogosult-e a történeti személyeknek és korszakoknak a köztudalommal ellenkező feltüntetése a költészetben, s ha igen, mily határig; két pályamunka érkezett, melyek közül a II. számú „Mi az igazság“ jelígejű munka teljes egészében fölőlelte a kitűzött kérdést; nézetei általában tisztultak, látköre széles, aesthetikai meghatározásai szabatosak. A felhozott példák, melyekkel nézeteit mind a külföldi, mind a hazai irodalomból támogatja, ismeretbőségről és helyesen bíráló széttekintésről tanuskodnak. Szorosan egybefüggő logikai sorrendben fejteget; előadása szabatos, könnyen ömlő, mivel. A jelíge levél felbontatván, abból Szász Károly neve tűnt ki (Erdey fia).

(Vége következik.)

Az első dalárda hangversenye júl. 18-án.

Szokva vagyunk már, hogy: midőn régi dalárdánk föllép, mindig valami élvezetést fog számunkra nyújtani; de másfelől szokva vagyunk ahhoz is, hogy közönségünk igen-igen ritkán lelkesül föl a keblű szép- és művelődési egyletek iránt.

Örömmel valljuk be, hogy míg a dalárda jó hírnevét tegnap újabban is megerősítette, addig a tisztelt közönség is jónak látta tömegesen megjelenni az Elba árnyas, hűvös sétatanyain, hogy magát egy élvezetes estével gazdagabbá tegye.

A hangverseny műsorozata már részletesen közölve volt lapunkban, s így csak azt említjük föl, hogy a darabok általában mind jól sikerültek, de a legzajosabb hatást a Zimai magyar dalai és a zenekísérettel előadott Kossuth-induló keltettek, melyeket a lelkesült közönség meg is újrázott.

Mind a dalárda, mind a zenekar derekasan viselték magukat, s ha így haladnának ügyes és buzgó vezetőjük alatt, a közönség is a maihoz hasonló módon pártolná, és ha néhány működő tagot kapna még mindkét egylet: akkor nem csak városunknak, de mihamarább országrészünknek is diszére válhatnának.

A közönség a legfesztelenebbül és legkedélyesebben mulatott, s a kik ott voltak, hisszük, hogy máskor is örömet részt fognak venni ilyes időtöltésben. Hangverseny végeztével az ifjúság tánczra kelt s a nagy nyári tánczterem szinte a tulságig tele volt a boldogság szárnyain tova röppenő párokkal, s az öreg nézőknek a régen mult tavasz vidám emléke édesbűsan mosolyogva ült szemeikben.

Más része a közönségnek a csinosan fölterített asztalok mellett foglalt helyet és nem győzte eléggé dicserni Kis Jánosnak izletes és jól mért italaát és ételeit, melyek szemben a nyári koszoru-estélyek alkalmával föladott élvezhetlen borral s gyenge eledelokkal: valóságos feltűnést és általános elismerést okoztak; csupán arra kérjük Kis urat a közönség nevében, hogy jövőre szíveskedjék egy kissé nagyobb szolgálati személyzetről gondoskodni.

Mi a késő éji órákban távozáuk, de akkor még javában folyt a vigalom, s bizonyára az égitálynak fölragyogása még sokakat ott talált.

Nincs más hátra, mint kívánnunk úgy a szereplőknek, mint a közönségnek, hogy a maihoz hasonló, s ha lehet még szellemileg és anyagilag ezt felül múló minél több estén találkozhassunk még e nyár folytán is és sok következőkön.

Tisztelt szerkesztő úr!

Közelebből alkalmunk volt egy jó nagy vidéket beutazni Marosszék felső-kerületében, s nem tehetjük, hogy szemben az ország számos részeiből jövő rosz és leverő hírekkel egyet-mást föl ne jegyezzünk az évi termést, vagy annak reménységét illetőleg.

Az aratás mindenfelé javában foly s az eredmény átlagosan jónak mondható. Sajátságos, hogy magasan fekvő és oly talaju földekben, melyek ez előtt a terméketlenség hírében állottak, most a legkitűnőbb tisztabúza termett; a mit élénken példáz, hogy többet ne említsek, a magyaros-soóváradi hegytető. Szováta határában még szebb aratási eredményt várnak.

A törökbúzáék még eddig gazdag eredménynyel kecsegtetnek, s bár a tavaszon el volt késve a természet, de az utolsó két hóban oly kövér idő járt, hogy a késedelem teljesen helyre lett pótolva, s ma immár — bár még csak ritkaságképen — érett dinya és tejes törökbúza található.

Mit mondjunk most a szőlőkről? A gazdák nagy része attól fél, hogy: ha véletlen szerencsétlenség a termést tönkre nem teszi: nem lesz elegendő hordója a bor elhelyezésére; szakértők pedig nem csak mennyiségileg, de minőségileg is kitűnő eredményt várnak; és hogy is ne, mikor július közepén már fényesedik a szőlőszem.

A hüvelyes vetemények eddig szintén jelesnek mutatkoznak.

Széna helyenkint jó lett s a szaryasmarhák számára nagy mennyiségű kórú van kilátásban.

A gyümölcstermés az idén igen különösen mutatkozik; vannak helységek, hol sok; vannak, hol éppen semmi sincs; sőt ugyanazon helység némely kertjeiben rakott fákkal, másokban teljesen pusztákkal találkozunk.

A gyümölcstermelésről volna több mondani valónk még, de ez úttal nem vesszük igénybe tovább sem a t. szerkesztő úr, sem a t. olvasó-közönség figyelmét; csak éppen mintegy vigasztalásul akartuk közölni, hogy hála Istennek! vannak vidékek, a hol, ha nem is általánosan gazdag, de a közepesnél mindenesetre jobb termésre van és lehet, az eddig tapasztaltak szerint, kilátásunk. *)

Nyárádi.

*) Nem hallgathatom el, hogy közelünkben két kisebb község, t. i.: Jobbágy- és Csikfalva csaknem teljesen elveretett a jég által. Szerk.

Jogi szemle.

A német birodalmi s 1874-ben kiadott új bünvádi eljárású javaslat.

A codificationalis műveletek helyessége és sikerességének egyedüli biztosítéka az, ha az a tekintetben követendő eljárásnál a tudomány és gyakorlat követelményeinek megfelelő elvek egyaránt nem tévesztetnek szem elől. Az állampolgárok culturalis viszonyainak kell képezni az alapot, s kiindulási pontot különösen a büntető törvények codificatiójánál, mert ha azok anyagi, vagy alaki részének szelleme és tartalma nem talál az által kötelezett lakosság felfogásához, gondolkodásmódorához, társadalmi állapotához, s az azok alapjain fejlődött szükségleteihez és igényeihez, a törvény fogantatásához és sikeressége minden lépten-nyomon akadályokba ütközik. Ma már ezen codificationalis alapelvekkel tisztában vannak mindenütt, hol a codificatióknak igazságszolgáltatási és nem más mellék céljai tüzetnek ki, s a miatt a kényszerűség nem követeli azt, hogy a gyakorlati élet követelményei egy vagy más tekintetben mellőztessenek.

Most, midőn a büntető törvény anyagi és alaki részének codificatiójának é rögzössége hazánkban is elismertetve arra az előkészületek megtételtek, s anyagi részét tárgyaló javaslat a törvényhozótestülethez be is van terjesztve, s mint a lapokból olvasható, az alaki, illetőleg bünvádi eljárás iránti javaslat is készülöben van s annak az őszü idényben leendő beterjesztése szintén kilátásban van helyezve; nem tartom érdektelennek a német birodalom új s jelenleg a birodalmi tanács szakbizottsága előtt éppen tárgyalás alatt levő büntető törvényjavaslata létrejöttének történetét s tartalmát röviden ismertetni, hogy más államoknak is e tekintetbeni törekvéseit s eljárási modrát megismerve, abból okulhassunk a mennyiben szükségünk van rá.

A német birodalomhoz tartozó országok bünvádi eljárásának különfélesége a német jogéletben már régibb idő óta visszas állapotnak tartatván, az észak-német szövetség birodalmi tanácsa 1868. ápril 18-án tartott ülésének határozata értelmében megbizta a birodalmi kanczellárt, hogy az észak-német szövetséget képező országok részére egy közös bünvádi eljárás iránti törvényjavaslatot készíttessen s azt a birodalmi tanács elé terjessze.

Miután az észak német szövetség-tanács 1868. jun. 5-én hozott határozatával az említett határozatot meg-

TÁRCSA.

A nemzeti színház ügye

(Folytatás.)

Szigligeti emlékirata után figyelmet érdemel báró Podmaniczky Frigyes miniszteri biztosnak a m. k. belügyminiszterhez intézett jelentése, melyből kiemeljük a következőket:

A fenn említett miniszteri négy pontnak megfelelő két részben foglalja össze teendőit a báró.

Először a költségvetésben mutatkozó hiány megszüntetése és azon intézkedés életbe léptetése érintetik, mely által az intézet az anyagi téren szükségessé vált meggazdálkodások daczára szellemileg lehető legrövidebb idő alatt olynemű haladásnak adhassa tanujeleit, mely töle akár a műtész, akár a nagy közönség méltán és joggal kívánhat és követelhet mindazon áldozatok után, melyeket ő Felsége a király a törvényhozás s egyesek érdekében hoztak és hoznak, jelenleg nagyobb mérvben, mint bármikor eddigelő.

Másodsor a javaslatok érintetnek, melyek szerint a nemzeti színház anyagi léte biztosítható, szellemi haladása és emelkedése pedig a nemzet és művészet várakozásának megfelelőleg fokozható lehessen, hogy megóvassék a nemzetek ezen annyi kegyelettel ápolat intézete, azon folytonos egymást érő hullámozástól és megrázkódtatásoktól, melyek azt alapjaiban eddig annyiszor meg-ingatták; a végező felé való biztos és folytatolagos haladását pedig meg-megakasztották.

Az első pontra nézve a jövő évre szóló költségvetéssel kezdi a m. biztos jelentését és előadja az életbe léptetett és még életbe léptetendő rendelkezéseket.

A fedezetre nézve felhozzatik, hogy azon okból, mert csak fokozatosan lehet a reformokkal haladni és ő Felsége a mult két év alatt az évi 84 ezer frton felül évenként 60 ezer forinttal segélyezte a színházat, méltóztatassék a belügyminiszter az 1875/6-ik és még további két évre kieszközölni e subventio megmaradását, mer-

igy e három év alatt a hiány teljesen ki fog egyenlített.

A bérletekből 97 ezer frt irányoztatott elő, a napi bruttó bevétel 180 ezer forintba vétetett föl.

Azután kimutatja a biztos, hogy 9 évfolyam összevetéséből kitűnik, miszerint a bevételek évről-évre emelkedtek, kivéven a mult évet, mely az általános nyomasztó viszonyoknak volt tulajdonítható. E számok fölmentik az igazgatóságot az ellene ok nélkül és meggon-dolatlanul szort vádask alól.

Elbocsátás és nyugdíjazás által 6000 forint megtakarítás vétetett fel, mely tekintve a nagy létszámát (320 személy), nem is tulságos.

A szükségletre nézve elősoroltatik:

Az összes személyzet fizetése 406 ezer frtba állapított meg. Ezen fizetés nem csak nem apasztatott, de még szaporított is, mert szükségesnek találtatott az intendáns fizetését is évi 5000 frttal fölvenni; továbbá: Tannerné Szabó Rózát különösen az Aida dalmű miatt szerződett, ez alkalommal egyszersmind gondoskodni, hogy a megtartandó tagokkal-előre tisztába hozassanak a szerződések és szereposztások, hogy ez utóbbiak akkép osztályoztassanak, hogy ne esetleges szeszélyektől legyen függővé téve valamely nevezetes darabnak a játékrendben való folytatolagos megtartása; és szükségesnek találtatott Erkel Sándor karnagyot a dalművezetéssel megbizni, ki tehetségének kitűnő jeleit adá az Aida dalmű betanítása és igazgatása által.

Ezek mellett Nagyné: Benza Ida asszonnyal a szerződés néhány pontja megváltoztatott, a szerződési 6 havi szabadságidő 4 órá lehúzatott és a havi három napos szabadságidő megszüntetve lett.

Az énekkarak közül a nőikar 25, a férfikar 27 tagra tétetett, mely utóbbi azonban 5—6 taggal szaporított fog, hogy ez által még az is elérjék, hogy az epizód-szerepek ezentúl kellőleg képviselthessenek és ne zavartassék meg többé a művészies összhangzat.

100 arany tüzetett ki jutalomul egy középfajú drámára, hogy egy-két drámával gazdagíttassék a nemzeti színház műsorozata.

A vendég-díjak 7000 frtban lettek megállapítva, de esetleg a lyrai énekesnő részére fölvetett 13000 frtnyi tétel is ide fogna soroztatni.

A könyvtárkiadások tétele változatlanul maradt, de a rubatári és diszlettári kiadás 30,000 frtról 15 ezer forintra apasztatott, mert szakítani kellett azon lábra kapott szokással, hogy csak új darabok színre hozatala és rendkívüli fényes kiállítás legyen képes a közönség lázas ingerlékenységét kielégíteni, a mi végre az izlés megrontását és az idegek túlfeszítése által elaléltaságot idézett elő, A meglevő diszletek felfrissítése és átalakítása kevesebb új beszerzésekkel pótolva, éppen annyi művészi hatást idéz elő, mert a valóban művészi hatást valamely művészi becsesél bíró, de egyszersmind nemesen mulattató és szorakoztató műnek összevágó, kerekded és minden részleteiben átgondolt előadása eszközli és csak ez lehet egyedüli célja egy nemzeti intézetnek. Az itt említett elvek — hogy extensive és nem intensive kell működni — a drámánál is alkalmazásba vétettek.

Ennélfogva kevesebb új mű fog színre hozatni, a műsoron lévők száma le fog apasztatni; de a kiszemelt és a műsoron megtartott darabok a legapróbb részletekig átgondolt művészi tökélyvel kell, hogy előadassanak.

A házfenntartási kiadások tétele, a tisztaság és az ezereket költő közönség kényelme kedvéért megtartandónak vélelmezett.

A nézőtér átalakított, a földszinten kevés kivétellel mind ülő helyek rendeztetnek be, a másod emeleten több álló helyek létesítetnek, a karzaton az első sor számozott ülőhelyekké változtatik át, mely által a nézőközönség több kényelmet élvezend.

Az utóbbi idők tapasztalásai általánosan megszüntették a nagy színházak mániáját, mert a sok üres nagy színház miatt czélszerűbbnek bizonyult, ha néhányszor a közönség egy része nem fér be a néző-térbe, mintha majd üres, kongó színházban kell előadásokat tartani.

Az öltöző-szobákat czélszerűbben kellett berendezni, mert egyszerű kényelemre tarthatnak igényeket azok, kik-től a műizlés tekintetében fokozott tevékenységet igényel;

erősítette, a birodalmi kancellár 1869. július 12-kén felhívta a porosz kir. igazságügyminisztert, hogy egy új büntető perrendtartási javaslat megkészítését eszközölje.

Az ezen felhívás folytán létre jött javaslat 1873. elején a szövetségtanácshoz beterjesztetett, s egyidejűleg indoklásával együtt egy kötetben könyvársi úton is nyilvánosság elé bocsáttatott.

Azon körülményből kifolyólag, hogy a birodalomhoz tartozó országokban egymástól különböző rendszerű tartalmu büntető perrendtartások voltak érvényben, az eljárás egyenlősítésének kérdése egy a törvényhozási, mint a szakirodalmi körökben nem csekély mértékben foglalkoztatta az a tekintetben illetékes egyéneket, s azok között különböző nézeteltérések merültek egy a javaslat alapjául elfogadandó rendszer, mint annak tartalmi összeállítása iránt. Célul ugyan nem tűzetett ki, s nem ismertetett el annak föltétlen szükségessége, hogy a javaslat mindenestre az eddig érvényben volt eljárási rendszerektől merőben eltérő s új rendszerre való tekintettel legyen összeállítva, azonban a szakértők legnagyobb részének véleménye összhangzó volt abban, miszerint tekintettel a birodalmat képező országok lakóinak átlagos culturalis viszonyaira s azok lehető fejlesztésére, a javaslat a büntetőjog-tudomány alapelveinek a gyakorlati élet igényei s követelményeihez mértén veendő bírálat alá, még pedig egy rendszerére, mint tartalmára nézve. Egyáltalában a többség nem az eredetiség hajhászt, hanem a gyakorlatiasságot és czélszerűséget s a törvényalkotásnak egészséges, illetőleg helyes módszerének követelményeit tűzte ki irányadónak; tehát épen úgy beveendőnek s megtartandónak nyilvánította az eddigi eljárásokban czélszerűeknek tapasztalt intézkedéseket, mint az olyanoknak tartott újításokat.

A javaslat anyagának berendezése tekintetében a lehető egyszerűség, tisztaság és határozottság vétetett az eljárás alapelveül.

Dr. Székely József, kir. főügyési helyettes.

(Folytatása következik.)

A magyar orvosok és természetvizsgálók 1875. évi augusztus 27-től szeptember 5-ig Előpatakon tartandó XVIII. nagygyűlésének

előrajza.

A múlt évben Győrött tartott XVIII-ik nagygyűlés az előpataki fürdő-birtokosság hazafias meghívása folytán elhatározta, hogy a XVIII-dik nagygyűlés a f évben

egy társalgó-termet is rendeztek be, hogy ezentul az udvaron folytatott időtöltés megszűnhessen.

A nemzeti színháznak a közönséggel érintkező cselelése mindenkitől felismerhető egyenruhába leendő öltöztetve, és mindenki iránt előzékenység és szívélyesség tanúsítása elrendelve.

A napi költségek rovatánál 6000 frt apasztás iráyoztatott elő a fellépési díjak megszorítása által azon magán szerepeknél, melyekben az opera, vagy a tánczkar személyzete működni fog.

Ezen alapokra már az első havi kezelésnél a bevételek és a kiadások tétele aránya, a múlt évihez viszonyítva, tetemesen javult, és mégis mindezek mellett a jövő évre 28115 frt hiánnyal áll a színház költségvetése szembe.

E hiányt kölcsönrel kívánja fedezni a m. biztos és arra engedélyt is kér, kimutatván, hogy miután már a második évben a Steger 8000 frtos tétele egy 6000 frtos másnemű megtakarítás és remélhetőleg még több megtakarítások is lesznek, e deficit teljesen fedezve lesz.

Ezek után áttér a k. biztos jelentése második szakára a javaslatokra és e helyen felel az ellene emelt azon vádra is, mely szerint némelyek úgy vélekednek, hogy ő (a báró) a nemzeti színháznak csak anyagi körülményeinek rendbehozatalát tűzte ki feladatául, pedig e főkérdés a művezetés, azaz: a szellemi kezelés minősége.

Erre nézve igen helyesen jegyzi meg báró Podmániczky, hogy előbb biztosítva kell lenni azon szabályzatnak, mely mellett háborítlanul kezeltesse a pénzügyi mindennemű ágazatok és csak azután lehet a művezetés-sel megbízottakat arra kötelezni, hogy a pénzügyi keret határain belül, tapintat, szakértelem, ügyesség és szorgalom által istápoltan a lehető legnagyobb művészi eredmény eléressék. E szabályzat 1874. ápril 1-től már életbe van léptetve és ezzel a színházi igazgatóság (Szigligeti) magának maradandó érdemet vívott ki, néhány módosításokkal pótolva e szabályrendelet biztosítandja a színház jövőjét.

(Folytatása köv.)

Előpatakon tartassék meg, melynek előrajza az Előpatakon alakult rendező bizottság által a központi választmány helyeslésével a következőképen állapított meg:

Aug. 27, 28. és 29 kén beiratás Előpatakon a födött sétatéri helyiségben. Délelőtt 9—12-ig, délután 2—6-ig.

Aug. 29-én délelőtt 10 órakor a gazdasági ipar- és terménykiállítás megnyitása a Bogdán-féle üvegteremben.

Ugyanaz nap este 7 órakor ismerkedés a gyülesteremben.

Aug. 30-kán délelőtt 9 órakor megnyitó közgyűlés a gyülesteremben.

Aug. 31-én regeli 7 órakor indulás Seps-Szentgyörgyre. Ott szakülések. Délután 2 órakor indulás Málnásfürdőre, melynek megtekintése után továbbutazás Tusnádra.

Szept. 1-én Tusnádon délelőtt s délután esetleg szakülések.

Szept. 2-án reggeli 5 órakor indulás Szt.-Annához, onnan a torjai „Büdös” nevű barlanghoz, honnan d. u. lemenet Kézdi-Vásárhelyre.

Szept. 3-án Kézdi-Vásárhelyen második közgyűlés és esetleg szakülések. Délután kirándulás Kovásznára.

Szept. 4-én reggel indulás Kovásznáról — a mesterséges haltenyésztés megtekintése végett Prásmárt utba ejtven — Zajzonba s innen estve Brassóba.

Szept. 5-én Brassóban reggel 8-10-ig az ottani hires orgona s egyéb nevezetességek megtekintése. 10 órakor bezáró közgyűlés.

A nagygyűlés rendező bizottmánya által gondoskodva lesz arról, hogy a fuvarok kellő száma nemcsak az Előpataktól egy órányira eső vasuti állomáson Földyárt, hanem mindenütt, ugyszintén az elszállásolás és ellátás a nagygyűlés tartama alatt mérsékelt áron meglegyen.

Minthogy a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlésének ügyrendje III. fejt. 7. §-a értelmében több napig tartó kirándulás a nagygyűlés tartamának keretén belül nem eszközölhető: nemes Osikszék és a borszéki birtokosság szíves meghívásának megfelelően, a borszéki kirándulást a zárulás után megtenni óhajtok számára a rendező bizottmány irodájában Előpatakon beirási iv álland készen azon czélra, hogy kellő számú fuvarról már eleve lehessen gondoskodni.

A nagygyűlés elnöksége megtette a kellő lépéseket, hogy a nagygyűlés tagjai a közlekedési vonalokon a szokásos kedvezményekben ez alkalommal is részesüljenek s az erre vonatkozó részletesebb adatokról, valamint arról is, ha netalán bekövetkezheto körülmények miatt ezen előrajz változást szenvedne, a t. közönség a napi sajtó útján fog értesitetni.

Kelt Előpatakon, 1875. május hó 19-én.

A zene a kereszténység előtt.

Kelet ábrándos népei, melyek a földöntuli lét szemléletébe különösen szerettek elmélyedni, az istenektől származtatták a zenét, miként mind azt, minek okát kézzel nem foghatták. Hisz ők a mindennapi életben gyakrabban előforduló eseményeket is a csodák bűvkörébe vonták és a képzeletdus mondák egész tömkelegébe burkolták önnön történeteiket; a hangok titkoszerű hatalma meg épen fogva tartá érzekeiket annál is inkább, miután képtelenek voltak e hatalom létokát földeríteni. Nem csoda e szerint, ha a keleti népek mithológiáiban a zenére vonatkozó gazdag és csodaszerű hitregék egész halmazát találjuk.

Az induk minden szépnek s nemesnek tudatát s így a zene fogalmát is a Vedákból meriték, ama négy szent könyvből, melyek Brahma sugallatára iratának. Hitük szerint Brahma neje, Szaraszvatí, a művészeteket személyesítő ez istenasszony, lelkesíti a zenészeket. Ez istennő lányával Rhambá-val a táncz istennőjével együtt rendezé a mennyei zenetündérek tánczát s az apszarázák, e vig angyalok, dallal s tánczazzal vidíták a magas isteneiket. Brahma fia: Naret — az indok Apollja — a föld teremtményei közt ismertetés s terjeszté a zenét s mint ilyen, az ind istenimádók különös tisztületének volt tárgya. Ő, ki egyuttal böles törvényhozó, hős harci, ildomos fejedlem s az istenek kedvelt hírnöke is volt, föltalálta az aeolus-hárfát is, mely az indoknál Vina nevet nyert. Tudományosan is meg volt a zene a Vedákban állapítva. A hangrendszer harminczhat hangból áll, melyek mindegyikét egy-egy zenetündér személyesíti. Ezek közül harmincz Brahmától vette eredetét, ötöt Siva, a tűz és rombolás istene, egyet annak hitvestársa: Pavivati alkotott.

Gyakorlati életnézletüknek egészen megfelelő a khinnaiak zenerendszere. E legrégibb kulturnép, mely már ko-

rán rendezett viszonyok közt élt s a műveltség alig sejtett fokát érte el, nemcsak az ipar minden nemeiben, a porcellán s mindenféle szövetek gyártásában, csoda szép kertek s nagy kiterjedésű csatornák alapításában, hanem a könyvnyomtatás föltalálásában is megelőzte az európaiakat.

Ők a zenét az ősszvilág tudományának nevezvén, az előidéző elemek szerint nyolcz hangot különböztetnek meg s e szerint osztják be az egész mindenséget. A zenei intervallokat Lyng-Lun szabályozta, kit Hoang-Ty császár a menygyei birodalom meghódítása után e végett a szent hegyre küldött. A tudós két csodamadár éneke után megállapítá a tizenhét hangközt, s azokat bambusz-nádcsővek segítségével utánozá, utóbb pedig a csövek hosszát is a hangokhoz képest pontosan meghatározá, miért a császár őt gazdagon megjutalmazta. Furcsák a hangok elnevezései: császári palota, sárga harang stb.

Égi eredetűnek vallák a zenét az egyiptomiak is. Osiris, ki böles törvényeket hozott s az embereknel a földművelést és istentiszteletet meghonosítá, bejárta az országokat s a költészet és zene segítségével szelidíté a népek vad erkölceit.

A görögnel aranyhaju Apoll, Zeusz és Leto fia az, ki a sötétséggel örökös harcban levén, sohsem tévedő nyilával a világosságot diadalra vezette, ki a világegyetem harmoniáját föntartotta, ki városokat s jósdákat alapított, volt a költészet és zenének is pártfogója. — A féltékeny Here elfűzte anyját; s ez, Python sárkány által üldözve, támasz és segély nélkül kóborlott a világegyetemben; az Olympból ki volt zárva s a Here által fölbujtatott föld sem nyújtott neki menhelyet. Ámde, midőn a szülés perce közelgett, Neptun a tenger mélyéből előteremté Délosz szigetét, s itt látá napvilágot Apoll s iker-lánytestvére: Artemis. Amaz négy napos korában meggyilkolta anyja üldözőjét Pythont s büntetésül Admetosz thesszaliai királynál több évet, mint — juhász volt kénytelen eltölteni. Ekkor találta föl unalmában a lyrát, melyet az óta annyi hivatott s még több hivatlan penget.

Merkur, ezen ő s börziáner, alig, hogy megszületett, ötven ökröt lopott el az Apoll által őrzött csordából. Azonban bármily szép jövőt gyaníttatott is Merkurnak ezen debütírozása, még sem volt annak sikere, mert Apoll nyakon csipte az istenek későbbi gyorslábú hírnökét s az Olymp legmagasb ítélőszéke elé czipelte, „Kövér pernél jobb a sován alku“, gondolhaták már akkor is az okosok; Apoll egyet mozsikált s Merkur a lopott marhákat cserébe a lyráért visszaadta.

A mi a huos zeneszerekre nézve Apoll, az a fuvókra nézve Athene, ki, mint igazi emanczipált istennő, gardedame nélkül bolyongván az erdőben, egy szarvas láb-szárát lelte s azt átlukasztva, föltalálta a fuvolát. A fuvolázó istennő eltorzult arezán jót kacagtak a többi istenek s mindőn a hiru nő a víz tükörében ferde száját megpillantá, eldobta az édes hangu műszert s átkot mondott mind azokra, kik avval azontul élneének. S ama szerencsétlen, ki a fuvolát nemcsak művelte, hanem tőkélyesbitette s az átoknak áldozata is lön, Marsyas volt. Apoll a vele vakmerőn versenyzőt legyőzte, megnyuzatta s bőrét egy sziklára akasztotta, mely azóta is örvendő libegett-lebeggett, ha a közelben zenéltek.

E kegyetlenségtől nem ijedt vissza a szőrös testű, görbe orru, kecskelábú s hosszufarku Pan; ő is versenyre szállt Apollal, s ezuttal Pant nem is érte a büntetés, hanem Midas királyt, ki, mint választott bíró, neki ítélte oda a babérkoszorut, s kinek ezért, mint tudva van, számárfülei termettek.

Valamint a lyra, úgy a muzsák is csak az istenek unalmának köszönhetik létüket. Az unatkozó istenek még unszolák Zeust oly lények teremtésére, kik a teremtés műveinek dicsőítésére volnának hivatva és Zeusz, midőn lakodalmánál jó kedve kerekedett, végre teljesíté istentársai kérelmét, s a megszülemlett muzsáknak a maga közvetlen szomszédságában rendeztetett be egy lakosztályt. Ezek sem voltak valami kegyesek azok iránt, kik velők versenyre szállva, tekintéljük csorbitására törtek; madarakká változtatták az elbizakodott szíréneket s azután szépen — megkopasztották őket; Thanyrisnak meg kivájták mindkét szemét s örökös rekedtségre kárhoztatták őt.

A görögök, midőn egyrészt azon voltak, hogy a zene megmagyarázhatlan bűbáját s a viszhangot, melyet az az ember belvilágában lel, isteneik s félisteneik által személyesítsék, másrészt hőseiket s azokat, kik szellemi életükre jótékonyan befolytak, dalnokok mezébe öltöztették, kik mintegy közvetítők gyanánt szerepelnek isten s ember közt. Így keletkeztek ama mondák Amphionról, kinek dalától megbűvölve a kövek, Theba erős védfalaivá tömörültek; Orfeuszról, ki fákat és sziklákat mozgatott,

vad állatokat szelidített, s kigyómarásba hait hitvestársát: Euridikét, az árnyvilágból visszahozta; Linoszról, ki Apollal versenyezve, ez által megöletett; Muzaiosról, ki himnuszokat, istentiszteleti s jósdai énekeket szerzett; Cheiron Centaurról, ki Achilleuszt, Kasztort és Polydeukeszt a harmonia titkaiba avatta.

Pythagorasz már matematikai uton is törekedett a hangközöket megállapítani, Aristoteles meg az ember természeti ösztönére alapítá a zenét.

A rómaiak közt Floridus Sabinus azt véli, hogy zenélni a kovácsoktól tanultunk (nálunk is a zene s a kovácsmesterség egy része egy kézben, cigányokéban van). Lucretius azt írja, hogy a madaraktól lestük el a zenét. A jámbor egyházi atyák isten adományának mondák azt, szerintök már az első emberpár is éneklő szájjal dicsőíté a teremtet, s miután a paradicsomból kiűzettek, dallal enyhíték az emberi élet nyomorát; sőt Éva dallal csitítá a gyermek Kaint, Ábelt, Sethet.

A nem keresztények közt legtöbben valamely isten, vagy félistentől származtatták a zenét, mint főnnebb látuk; voltak azonban itt is eltérő nézetűek, mint Theophrast, ki szerint a zene hármass forrása az öröm, bú s lelkesedés. Mondanunk sem kell, hogy egyesek nem találták föl, sem az égből nem hullt alá kész ajándokként a zene, ugyanazon fejlődési törvények szerint, melyek szerint az emberi kultúra egyáltalán, hol lassabban, hol meg gyorsabban fejlett s gyarapodott az, virágzásában egyes lángeszű férfiak által hatalmasan előmozdítottván.

Éneklésre tanítás nem kell; szerves mozgás az, mely a lélek belmozgalmának csak külső folytatása, s mely a hangszalagoknak bizonyos mérsékelt fokú megfeszítéséből ered. Az idegek tulzott izgatottsága mellett e hangszalagok sikolyt, kiabálást eredményeznek, míg a tulcsigázást követő bágyadság csak nyögésben nyilvánul. Ama mérsékelt foka az izgatottságnak, melynek körén belül azonban különféle érzelmek visszatükrözésére a legtágabb tér nyílik, már némi önuralmat s mértéktartást, az izgatottság bizonyos fokú legyőzését tételezi föl, melyet a kultúra alantibb fokán nem találunk.

Évezredek multak, míg a népek ez alacsony kulturai fokból kibontakoztak, s hogy a zene egy további lépéssel művészetté magasodjék, megint néhány évezred kelle: zeneművészet csak a kereszténység óta van.

A kereszténység előtti népek mindnyájan a hang lényének csak elemi oldalát fogták föl s azt iparkodtak rendszerbe foglalni. Csak a kereszténység óta lőn a zenei hang az alkotó szellem eszközüvé s a zene alkotó részévé, s a mi előbb önző volt, egy magasztosb cél eszközüvé lett. A zenész hatalmába ejté a zenei hangokat s fölhasználta azokat a lelkében élő képek visszaadására s így a zene már nem csupán természeti erejével hatott, hanem, mint a lélek belvilágában alakult szemléletek hű tükré, a durva elemet félretolá az eszme.

Hirrovat.

— **József főherczeg** családjában folyó hó 17-én örömteljes esemény következett be. Klotild főherczeg-asszony egy herczegfiúval ajándékozta meg a családot. Az alsuthi patriarchális udvar családi nagy ünnepére az öröm viszhangja felel az ország minden részéből; a tösgyökeres magyar és polgáris egyszerűségében oly nemes családban ismét utódját üdvözljük most azon hazafias tulajdonoknak, mely a családfőt Magyarország oly nép-szerű fiává tette.

— **A bel- és igazságügyi miniszter** Tordamegye területén, a rablók ellen egy évi időtartamra a rögtön bíraskodást föllállította.

— **Az igazságügyminiszter** valamennyi törvényhatósághoz rendeletet bocsátott ki, hogy a másolati okiratokon az eredetin levő pecsét megemlítésére szigorú gond fordíttassék.

— **Szentgyörgyi Imre** miniszteri biztos, ki az összes erdélyi bíróságok megvizsgálására lett kiküldve, jelenleg városunkban időz. A vizsgálatok még mult pénteken megkezdettek, s mint értesültünk, a helyi királyi törvényszék és kir. járásbírósnál mindent rendben talált.

— **Képviselőnk Z. Knöpfler Vilmos** tiszteletére mult vasárnap a Transilvania nagy termében rendezett banquetten mintegy 200-an vettek részt. Egymást érte az ily alkalmakkor szokásos pohárköszöntés, melyek közül kitűnt Z. Bodola Jánosé, ki szokott szikrázó szellemével tarisnyált fel útravalóul képviselőinknek egy csomó jó tanácsot. A hangulat mindvégig derült volt.

— **Városunk** a közelgő őszi hadgyakorlat alkalmával ismét visszanyeri zajos élénkségét; mint hallot-

tuk: a gyakorlat még a tavalyinál is népesebb lesz, s a kolozsvári hadiak is városunkban próbálnak szerencsét.

— **A király kútját**, mely ugyszólvá egyedül látja el kitűnő vizével városunkat, javítani kezdték. A forrás elég gazdag, s hisszük, hogy az akadály, mely miatt eddig nem folyt kellő mennyiségben a viz, jövőre el leend hárintva.

— **Voczelka Ede** széles körben ismert zeneszerzőnk emlékére több ügybuzgó barát egy emlékkő felállításán fáradozik. Csak kezdeni kell, mert bizonyára volt tanítványai sem maradnak hátra mesterük emlékének megörökítésében.

— **Péterfi és Sombori** jó nevű fiatal kereskedőink egy saját gyártmányu sodaviz raktárt állítottak fel „Sashoz“ czimzett üzletükben, s a helybeli megrendeléseket a délelőtti órákban maguk hordatják szét. Egy syphon sodavíznek ára, a pontos házhoz szállítással együtt, 8 kr. o. é. A betét minden syphonért 1 frt o. é. Az üres syphonok kívánság szerint, vagy azon árban visszaváltatnak, vagy más tele syphonokkal cseréltetnek fel.

— **A megkezdett aratásról** mindenfelől kedvező híreket veszünk; kukoricáink pedig Királyhágón innen általában dúsak, milyenre idősebb gazdáink is alig emlékeznek. Hála istennek, hogy a sok meddő év után valahára egy kis bő termést értünk.

— **A finomabb dohánynemeknél** július hó 1-én életbeléptetett árfelemelés a helyi dohányüzletekben is csökkenést idézett elő, mert azon dohány- és szivar-nemeknél, melyek jelenleg drágábban árulnatnak, aránytanul csekélyebb a fogyasztás, mint ez előtt volt.

— **Dalárdánk** által mult vasárnapon az elbai szinkörben rendezett estély legsikerültebbnek nevezhető; részletesebben az erről irt közleményünk szóll.

○ **Kapcsolatban** a dalárda hangversenyéről közölt tudósításunkkal föl kell említenünk Muntyán urnak szépen előadott szőlőját, mely, mint más alkalommal is, igen nagy tetszést aratott.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1875-dik évi július 19-én és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő

I. Osztály. II. Tanács polgári ügyekben.

Sándor János r. b. által.

Taksa Zachiu Mánta Dávid s t. e. 300 frt, Sztircese Juon Hogyina Maria e. 50 frt, Sztáncs Jákob Urdea Bokor Atyim e. 12 frt, Linxa Juon Sierbenutz Serbeuntza Dávid e. birt. háb., Radák Péter Plesa Demeter Hánku e. som. vh., Ruszan Anna Krausz Péter és Bunea Nicolai igény, Birle Miklós Török Tódor s társai e. 235 frt, Káli Albert Bodnár József e. 7 frt 50 kr. i. perők.

Petri Ádám r. b. által.

Moldván Mária Tódorutz Jóska s t. e. 2 frt, Bálint Máriskó Marzsineán Vaszilika s t. e. 18 frt 70 kr., Fosztó Ferencz Nagy Sándor e. 17 frt 30 kr., Balácsi Gáspár Balácsi János e. 112 m. frt, Gerich Adolf Molnár Izsák e. 42 frt 5 kr., Dénes Ferencz Fekete Miklós e. 5 frt szolgálatbér, Nenovich Szilárd Tóth Lajos ellen 16 frt hitelvásári tartozás, Goron Jákob Minier Rezső s t. e. 299 frt 25 kr., Pap Jákob Madarasu Pétru e. som. vh., Magyar kir. kincstár Márkovics Fanni s t. e. 48 frt 39½ kr. i. perők.

Szolga Miklós r. b. által.

Száva Kajetán s t. Dávid Antal hagy. s társai e. 1741 frt s jár., Vad Ádám Rosu Juon e. 116 frt 25 kr., Gyéresi gör. cath. egyház Lassa Péter e. 27 frt 46 kr., Budai Rózália Kubinka Emil s t. e. igény p., Bárdosiu Vaszilika Onisoru Vaszilika s t. e. 35 véka törökbuza ára, Grosz Katalina Friunu Katalina e. 128 frt lakbér i. perők.

Istvánfy Pál r. b. által.

Pap Simion Fódor Simion e. 72 frt s jár., Müller József M.-Vásárhely község e. 294 frt 23 kr. s jár., Marek János a m. kir. kincstár e. bérhátrálék, Homorodi g. e. egyház Porra Isailla hagy. e. 34 frt 86 kr., Szabó Ferenczné Sükösd Sámuel e. 6 frt 90 kr., Bodor Pál Nagy Sigmond s t. e. 12 frt kártérítés, Szabó Dávid Klein Sámuel e. 2 frt, Pap Ferenczné s t. Máthé István t. e. ingóságok, Reichesberg Adolf Potofszki Antal e. egy óra víz-szaadása ára, Jeddi Lajosné Jeddi Lajos e. 300 frt s jár., Hegedüs Mózes György István e. 81 frt 95 kr., Konecz Dániel Hegedüs Ferencz e. 52 frt s jár., Jeddi Lajosné

Jeddi Lajos e. 256 frt s jár., Gállai Gábor s t. Borbély Simon s t. e. 100 frt i. perők.

Bömeches Gyula r. b. által.

Dávid Ferenczné László Andrásné e. 41 frt, Mann György Popika Dini e. 87 frt, Bálint Ferenczné és Bálint Imréné Tompa Gergelyné e. 154 frt, Czák Miklós Czák József e. 13 frt 9 kr., Örményesán Tódor gyámjai Örményesán Maftei e. 200 frt i. perők.

II. Osztály polgári ügyekben.

Tribusz Antal r. b. által.

Thonner Ferencz gr. Rhedey István e. 150 frt csődmegnyitás, Kiss Ferdinánd Munkács Adolf csődtömege e. 1500 frt, Gebhardt Károly b. Pölnicz Károly e. 200 frt és 60 frt i. csődmegnyitás, Stukheil András, mint a Zdraboltzi János evangelista aranybánya m. társulat igazgatója gr. Bethlen Farkas hagy. e. 90 frt pótpénz megfizetése, Fikler Ferencz Szent Miklós peatra despicata e. 6 frt i. zárlati ü. i. perők.

III. Osztály bűnügyekben.

Vajda Simon r. b. által.

Rosenberger József lopás e. kih., Turnica Anna becsületsértés, Pap Jákob testisértés, Gölner Mihály s társa becs. sért., Seivert János testisértés, Munteanu Juon testisértés, Ötves Gyuri testisértés, Hauchensiu Tódor lopás, Vláj Lepadát becs. sért., Nebella Irina s t. becs. sért., Meleg Károly sikkasztás, Keresztes Jakab sikkasztás i. bűnügyök.

Popovics Servián r. b. által.

Balácsi Dánielné becs. sért., Troni Vitán s t. lopás, Andrei Julea s t. testisértés, Kosokáriu Reveka lopás, Stoika Makaria testisértés, Izsák Izraelnő testisértés, Ternován Spiridon s társai közintézkedések e. kih., Vlád Juon becs. sért., Papa Nicolai becs. sért., Leib Mendel becs. sért., Ferencz Nicolai s társai tolvajság, Badin Juon testisértés, Lauger Ferencz lopás, Szirbu Juon s társai tolvajság, Szontag Susánna becs. sért., Hanner János testisértés, Kauza Jákob Juon s társai lopás, Baurzán Jósif s társai testi- és becs. sért., Virág Károly lopás, Tasnádi János becs. sért., Német Sándor testisértés, Szász Minga Sándor testisértés, Székely Ferenczné becs. sért., Urda Vaszilie s t. idegen vagyon gonoszságból rongálása, Fretzille George testisértés, Hulpus Nicolai testisértés, Mann Juon s t. testisértés, Muntean Androné becs. sért., Lup György becsület- és tulaldonbirt. e. kih., Táth Salamon sulyos testisértés, Gáspár Miklós becs. sért., Elek Lajos becs. sért., Fekete István lopás, Skurtu János lopás, Moldován Maxim becs. sért., Pinticán Constantin Nasztaszia becs. sért., Mencil Márton család, Siofrou Sirbu s t. idegen vagyon gonoszságból rongálása, Kiss Sándor s t. lopás i. bűnügyök.

Sztoyka Antal r. b. által.

Dochia Pap Andreiu lopás, Dobru Jákob s t. lopás, Fischer György lopás, Kuti Dénes s társai sulyos testisértés, Dobrinu George lopás, Braun József becsületsértés, Blaga Jákob lopás, Csorja Mihályné s t. becs. sért., Balku Juon tolvajság, Magyarai Márk s társai tolvajság i. b. ü.

Gruz István r. b. által.

Konecz Anna közérkölciség e. kih., László Dénes becsületsértés, Fazakas István testisértés, Rusz Iliszia becs. sért., Pap Vaszi tolvajság, Balia Petra testisértés, Veczkan Tódor becs. sért., Grancia Nicolai s testisértés, Rákosi Dávid s társai tolvajság, Fülöp Péter sikkasztás, Gyalai István becs. sért., Donáth Mihály becs. sért. i. bűnügyök.

Mégay Ferencz pót bíró által.

Manovics Nicolai s társai nyilv. erőszak, Dudás Vaszilie s társai tolvajság, Brekner Mihály s társai emberölés és nyilv. erőszak, Borsa Juon család, Noe Renée család, Zaharia Juon s t. rablás, Arcz András s t. tolvajság, Török Mihály s t. rablás és gyilkosság, Görgényi József s t. család, Onu Tatye s t. testibizt., Toma Juon testibizt., Mikle George s t. testi- és tulajdonbirt., Korján Juon s t. tulajdonbirt., Marcia Munteanu Dumitru becs. bizt. e. kih. i. bűnügyök.

Felelős szerkesztő:

KUTI ALBERT.

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt az ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1875.